

>> **VEEN- EN KLEIPOLDERS**

Noord-Holland telt talloze polders die je grotendeels met de VISpas mag bevissen (check de gratis VISplanner app). Je kunt grofweg twee soorten polders onderscheiden. In het zuidelijke gedeelte van de provincie tref je vooral veenpolders aan. Hier is het water (zeker in de zomer) vrij troebel, wat gunstig is voor het penvissen op karper. Een mooie bijkomstigheid is dat de hengeldruk laag is: veel moderne karpervissers halen hun neus op voor de poldersloten. Meer in de Noordkop heb je vooral te maken met kleigrond. Hier heeft het water een grijze kleur. In droge perioden wordt dit echter vrij helder, dus zit er meer snoek. Sommige sloten zijn ook ondiep en zwaar begroeid met waterplanten, wat het vissen kan bemoeilijken. In dergelijk water tref je voornamelijk kleine karper aan. In sloten van een meter diep zijn karpers tussen de vijf en tien kilo echter niet ongewoon.

RETRO PENVISSSEN

Peter Linzell is een penpurist. Deze Volendammer vist op karper zoals Jan Schreiner en Jan B. de Winter dat ooit in hun klassieke hengelsportboeken beschreven. Zijn materiaal stamt ook uit de tijd dat het penvissen op karper nog in de kinderschoenen stond.

TEKST: ED STOOP > FOTOGRAFIE: FRANK VAN DER BURG

Het Noord-Hollandse polderwater is het decor van deze reportage. Hier is het volgens de overlevering lang geleden allemaal begonnen. Dit was immers het leefgebied van de fameuze boerenkarper die menig vissershart sneller deed kloppen. Hordes sportvissers uit alle windstreken reisden voor deze vis af naar dit deel van Nederland. “Deze karpers zijn in navolging van de Romeinen ooit door plaatselijke boeren uitgezet als voedselvoorraad”, vertelt Peter.

BOERENSLIM

De vissen voelden zich prima thuis in dit water en plantten zich hier ook voort. “Daardoor tref je nu in menig polder diverse jaarklassen schubkarper aan.” Ja, schubkarper. De boerenkarper is niets anders dan een wilde – dan wel verwilderde – schubkarper. Het ‘boeren’ voorvoegsel danken de vissen aan hun wilde karak-

ter, lage en ronde torpedobouw, maar vooral aan hun ongekende vechtlust. “En ze zijn boerenslim”, voegt Peter daar aan toe. “De vissen hier kennen nauwelijks gevaar omdat er weinig wordt gevist, maar zijn aanzienlijk schuwer dan hun soortgenoten in cultuurwater.”

PRACHTIG RETRO

In een adembenemend mooie polder nabij Broek in Waterland tovert Peter vol trots zijn hengel uit het foedraal: een tweedelige, 3,30 meter lange Fair Play van glasvezel. Boterzacht en ooit gebouwd door Jan Schreiner. Bussen van koper en hardverchromde geleide-ogen en op de hengel de vermaarde groen/witte Cardinal 33 van ABU. Materiaal waar de meeste sportvissers allang niet meer mee vissen – of zelfs nooit mee hebben gevist. “In de ogen van cultuurbarbaren is dit ouwe meuk, maar voor de liefhebber met enig historisch besef zijn dit kostbare juwelen. En het materiaal heeft de

tand des tijds glansrijk doorstaan. Hier kan ik feilloos een karper van formaat mee temmen”, verklaart Peter.

MAÏS EN AARDAPPEL

Zodra de hengels zijn opgetuigd, sluipen we richting de sloot – eerder zagen we al boeggolven van vluchtende karpers terwijl we op ruime afstand van de waterkant rustig door de polder liepen. Bij wat los in het water staande rietstengels gooit Peter een paar handjes maïs in het water. Even verderop herhaalt hij dit procedé bij eenzelfde stek waar ik het mag gaan proberen. “Dit zijn typisch plekken waar karper van houdt, dus uitgebreide voercampagnes zijn niet nodig. Gewoon wat maïs uit blik, eventueel samen met wat kleine voerpellets, en klaar ben je. Of je voert wat aardappelkrum en vist met een kruimige brok aardappel aan de haak. Dat kan in de polder wonderen doen”, zegt hij wijzend op een bakje met daarin wat gekookte eigenheimers.

Penvissen is een actieve visserij waarbij je voerplekjes afstruint

>> **MATERIAAL**

Je kunt net als Peter 'old school' vissen met handgebouwde collectors items, maar een soepele en niet te zware penhengel staat ook garant voor veel visplezier. Op de werpmolen spoel je een 23/00 nylon lijn; dit vanwege de rek die dit type lijn bezit. Combineer dit met een zo licht mogelijke karperpen, zoals het vertrouwde pauwpennetje (ook wel duikelaar genoemd). Stel de dobber zo af dat deze langzaam zinkt en daarmee pas stopt als het onderste gewichtje de bodem raakt. Vis je met maïs, kies dan voor een haakje maat 10 (al dan niet voorzien van een hair). Is de good old aardappel het aas, dan is de nog altijd onvolprezen stiletto nummer 6 en soms zelfs 4 de haak om aan de lijn te knopen.

TOT IN HET HANDVAT

Peter laat zijn pennetje zakken langs de rieten en hurkt zachtjes neer, om vrijwel meteen weer op te veren als het water voor zijn voeten ontploft. Een flinke boeggolf in het amper tachtig centimeter diepe water en een gillende molenslip geven aan dat het feest is begonnen. De vis is geenszins van plan zich zonder slag of stoot gewonnen te geven en de slip van de ABU krijgt het uit. Daarbij buigt de hengel van Peter tot diep in het kurken handvat door onder zoveel wilde oerkracht. En ik maar denken dat mijn éénponds hengel van grafiet soepel en parabolisch is! Als de vis na een verbeterd strijd capituleert, kan Peter met een puntgave schubkarper van zo'n vijf kilo op de foto. "Een vis die hier is geboren en hoogstwaarschijnlijk nog nooit eerder is gevangen – dit is polderpracht in optima forma."

NATUURLIJKE AANWAS

Na zoveel tumult in de sloot – de vis is meerdere keren over mijn voerplek heen geden- derd – besluiten we te verkassen. "Penvissen op karper is een actieve vorm van vissen waarbij je voerplekjes afstruint en inspeelt op de omstandigheden. Zie je ergens aasbellen, modderwolven of het riet onnatuurlijk bewe- gen? Dan laat je daar voorzichtig je aas zakken." Dat neemt in de volgende sloot niet veel tijd in beslag: het water is hier amper veertig centimeter diep. In het mid- den ligt een rieteilandje waar Peter wat maïs en pellets naartoe gooit voordat hij er zijn met maïs beaasde haak laat zakken. Vanzelfsprekend volg ik zijn voorbeeld, om niet veel later te worden verbaasd. Na een paar minu- ten zijn de eerste bellensporen al boven het voer te zien en vervolgens krijgen we tegelijkertijd beet. Allebei vangen we een mini-boerenkarpertje van amper een pond zwaar. "Natuurlijke aanwas", aldus Peter.

'POLDERPLATTE'

In het vervolg van de ochtend weten we nog diverse 'ukkie's' te vangen, waarvan zelfs de zwaarste vis de kilo nog niet haalt. Richting het middaguur staat de zon te knetteren aan een strakblauwe hemel en zien we geen verdere activiteit van karper meer; ook niet in andere sloten. Wel van brasem, want als mijn pen toch nog on- verwachtst statig wegloopt blijkt een grote 'polderplatte' mijn voor karper bedoelde maïs te hebben gepakt. We besluiten daarom een eind aan deze 'back to the seven- ties-sessie' te breien. "Penvissen kan in principe heel de dag, maar de ochtend- en avonduren – en waar toege- staan zeker ook de donkere uurtjes – hebben duidelijk de voorkeur. Als de vis vanavond weer actief wordt, pak ik denk ik nog even een paar uurtjes mee", besluit Peter deze poldersessie.